

EVROPSKÁ KOMISE

TISKOVÁ ZPRÁVA

Brusel 4. června 2014

Komise posoudila připravenost osmi zemí EU ke vstupu do eurozóny a navrhuje, aby Litva v roce 2015 přijala euro

Evropská komise dnes zveřejnila konvergenční zprávu z roku 2014, v níž hodnotí připravenost osmi členských států k přijetí jednotné měny. Tyto země dosáhly na cestě k přijetí eura nerovnoměrného pokroku. Litva však docílila obzvláště dobrých výsledků: splňuje konvergenční kritéria.

Podle návrhu Komise by proto Rada ministrů EU měla rozhodnout, že Litva může k 1. lednu 2015 přijmout euro. Konečné rozhodnutí přijme Rada ve druhé polovině července, jakmile tuto otázku projednají hlavy států a předsedové vlád EU na zasedání Evropské rady ve dnech 26. a 27. června a Evropský parlament vydá stanovisko.

Olli Rehn, místopředseda Komise odpovědný za hospodářské a měnové záležitosti a euro, prohlásil: *„Připravenost Litvy k přijetí eura je výsledkem dlouhodobé podpory obezřetné fiskální politiky a hospodářských reforem. Prostřednictvím těchto reforem, které rovněž podpořilo přistoupení Litvy k EU před deseti lety, došlo v Litvě k výraznému zvýšení prosperity – zatímco v roce 1995 činil HDP na obyvatele pouze 35 % průměru EU-28, v roce 2015 má dosáhnout 78 % .“*

Komisař poté dodal: *„Členství v hospodářské a měnové unii je pro státy nadále atraktivní. Eurozóna má dnes účinnější koordinaci hospodářské politiky, spolehlivou finanční ochranu pro zajištění stability a od letošního roku také bankovní unii – to vše chce Litva sdílet a dále posilovat. Díky snahám v uplynulých pěti letech je eurozóna mnohem odolnější vůči nepříznivým vlivům než při vypuknutí krize.“*

Ze sedmi ostatních členských států s tzv. „výjimkou“¹ (Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko, Polsko, Rumunsko a Švédsko) v současnosti ani jeden nespĺňuje všechna kritéria pro přijetí eura. Jejich situace se proto bude znovu posuzovat za dva roky.

Jak země plní konvergenční kritéria

Inflace

Průměrná míra inflace v Litvě činila v období 12 měsíců předcházejících dubnu 2014 0,6 %, což je podstatně méně než referenční hodnota 1,7 % na stejný měsíc, a je

¹ Členské státy, které dosud nespĺnily podmínky nezbytné pro přijetí eura, jsou ve Smlouvě o fungování Evropské unie uvedeny jako „členské státy, na které se vztahuje výjimka“, na rozdíl od Dánska a Spojeného království, které se v Maastrichtské smlouvě vyslovily pro neúčast („opt-out“).

pravděpodobné, že zůstane pod referenční hodnotou i v příštím období. Analýza základních činitelů a skutečnost, že referenční hodnota je dodržena s širokým rozpětím, potvrzují pozitivní výsledek ohledně kritéria cenové stability.

Kromě Litvy splňuje toto kritérium ještě Bulharsko, Česká republika, Chorvatsko, Maďarsko, Polsko a Švédsko. Rumunsko ho naopak ještě nesplnilo.

Veřejné finance – veřejný dluh a výše schodku

Na Litvu se v současné době nevztahuje rozhodnutí Rady o existenci nadměrného schodku (podle čl. 126 odst. 6 Smlouvy). Poměr schodku veřejných financí k HDP zde poklesl z 5,5 % v roce 2011 na 2,1 % v roce 2013 a podle hospodářské prognózy Komise z jara 2014 má v roce 2014 zůstat na úrovni 2,1 %. Celkový veřejný dluh na konci roku 2013 činil 39,4 % HDP – to je podstatně méně než stanoví maastrichtské limity.

Toto kritérium splňují také Bulharsko, Maďarsko, Rumunsko a Švédsko. Česká republika bude toto kritérium splňovat také, jestliže Rada rozhodne o zrušení postupu při nadměrném schodku, jak navrhuje Komise. Na dva členské státy (Chorvatsko a Polsko) se v současnosti vztahuje postup při nadměrném schodku, a toto kritérium tedy nesplňují.

Stabilita směnného kurzu

V mechanismu směnných kurzů II (ERM II) je směnný kurz členského státu, který není členem eurozóny, navázán na euro a smí kolísat pouze ve stanovených mezích (standardní flukтуаční pásmo v rozpětí $\pm 15\%$ od středního kurzu). Litva je členem ERM II od 28. června 2004.

Během dvouletého referenčního období nebyl litevský litas vystaven žádnému tlaku a nedošlo k žádnému odchýlení od středního kurzu ERM II.

Toto kritérium nesplňuje ani jedna další země, neboť v současnosti žádný další členský stát není členem ERM II.

Dlouhodobé úrokové sazby

Průměrná dlouhodobá úroková sazba v Litvě činila meziročně k dubnu 2014 3,6 %, což je podstatně méně než referenční hodnota ve výši 6,2 %. Rozpětí výnosů dlouhodobých dluhopisů se v porovnání s eurozónou od roku 2010 velmi snížilo, což svědčí o silné důvěře trhu v Litvu.

Všechny ostatní země toto kritérium rovněž splňují.

Kvalitativní kritéria

Byly přezkoumány i další faktory včetně vývoje platební bilance a integrace výrobních a finančních trhů a trhu práce. Bilance zahraničního obchodu Litvy se během uplynulých let výrazně zlepšila, čemuž mimo jiné přispělo zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti. Litevské hospodářství je díky propojení v oblasti obchodu a na trhu práce dobře začleněno do hospodářství EU a přitahuje velké množství přímých zahraničních investic. Začlenění domácího finančního sektoru do finančního systému EU je díky vysoké míře zahraničního vlastnictví bankovního systému značné.

V neposlední řadě jsou litevské **právní předpisy v měnové oblasti** plně v souladu s právními předpisy EU.

V ostatních členských státech jsou s právními předpisy EU plně slučitelné pouze chorvatské právní předpisy.

Posouzení Komise doplňuje konvergenční zpráva Evropské centrální banky, která dnes také byla zveřejněna.

Souvislosti

V průběhu krize Litva úspěšně zvládla náročný makroekonomický ozdravný proces a po hluboké recesi v roce 2009 se jí podařilo opětovně dosáhnout hospodářského růstu.

Všechny členské státy, kromě Spojeného království a Dánska, jsou podle Smlouvy zavázány přijmout euro, jakmile splní nezbytné podmínky. Jednotnou měnu již sdílí 18 zemí. Členem eurozóny tedy doposud není osm členských zemí EU (tj. „členské státy s výjimkou“).

Podle Smlouvy o EU Komise a ECB každé dva roky nebo na žádost členského státu EU, který by chtěl vstoupit do eurozóny, prověřují, zda členské státy splňují podmínky nezbytné pro přijetí jednotné měny.

Kritéria pro přijetí eura sestávají ze čtyř hospodářských podmínek týkajících se stability, a to stavu veřejných rozpočtů, cenové stability, stability směnného kurzu a konvergence dlouhodobých úrokových sazeb. Všechna tato kritéria je třeba udržitelným způsobem plnit. Kromě toho musí být v souladu se Smlouvou o EU rovněž vnitrostátní právní předpisy týkající se měnových záležitostí.

Podle Smlouvy je při posouzení třeba zohlednit i další faktory (platební bilance, integrace trhu) – ty mají sloužit jako indikátory pro bezproblémovou integraci členských států do eurozóny a poskytovat ucelenější pohled na udržitelnost konvergence.

Konvergenční zprávu z roku 2014 doprovází pracovní dokument útvarů Komise, který obsahuje podrobnější analýzu plnění podmínek.

Další informace:

Posouzení osmi členských států lze nalézt v dokumentu nazvaném „Konvergenční zpráva 2014“ dostupném na této internetové adrese:

http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/european_economy/2014/ee4_en.htm

See also [MEMO/14/391](#)

Konvergenční zpráva ECB:

<http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/conrep/cr201406en.pdf>

Kontaktní osoby:

[Simon O'Connor](#) (+32 22967359)

[Audrey Augier](#) (+32 22971607)

[Vandna Kalia](#) (+32 22995824)